

BERGSJÖ, m. 2. Sjö belägen emellan berg eller i en bergstrakt.

BERGSKAM, m. 2. pl. — *kammar*. Smal, skarp och taggig bergsrygg.

BERGSKÄRL, m. 2. 1) Se *Bergsarbetare*. — 2) (fam.) a) Tjensteman vid bergsstaten. — b) Person, som är väl hemmastadd i bergsvetenskapen.

BERGSKEDJA, f. 1. Sträcka af sammanhängande berg. — *Syn.* Bergsrygg, Bergssträcka, Bergssträckning.

BERGSKINN, n. 5. Se *Bergkläder*.

BERGSKLYFTA, f. 1. (äfv. *Bergsklyft*) Bred remna i ett berg, gående vanligtvis ända ned till bergsfoten. — *Syn.* Bergsskrefva, Bergsremna, Bergsrefva.

BERGSKOLLEGIUM, bärrensallégiumm, n. 5. pl. — *gier*. Ett af rikets embetsverk, till hvars befattning höra sådana allmänna ärenden och mål, som röra bergshandteringen.

BERGSKRABBA, f. 4. (bot.) Mångårig växt, med vackra himmelsblå blommor, och som äfven odlas i trädgårdar. Globularia vulgaris.

BERGSKREFVA, se *Bergsskrefva*.

BERGSKRUT, n. 5. Groft krut, som begagnas till bergsprängning.

BERGSKULLE, m. 2. pl. — *kullar*. Mindre, jordbetäckt bergshöjd.

BERGSKUM, n. 5. (mineral.) En art asbest.

BERGSKUNNIG, a. 2. Kunnig i bergsvetenskapen. Brukas äfven ofta som substantiv.

BERGSKUNSKAP, f. 5. Se *Bergsvetenskap*.

BERGSKÄLLA, f. 1. (bot.) Alpväxt med violetta blommor. Bartsia alpina.

BERGSLAG, m. 5. o. n. 5. 1) (maskulin) Distrikt, hvars hufvudnäring utgöres af bergsbruk, och hvilket i följd deraf äger vissa privilegier. Man skiljer emellan Jern-, Silfver- och Kopparbergs slag. — 2) (neutrum) Samteliga bergsidkarne i ett distrikt.

BERGSLÄGSBO, m. 5. Inbyggare i en bergslag.

BERGSLÄGSKORF, m. 2. pl. — *korfvar*. Rökt korf af hackadt kött. Har sitt namn deraf, att den isynnerhet tillverkas i Bergslager.

BERGSLAVETT, bärrensallétt, m. 5. Lavett, som begagnas vid bergsartilleri.

BERGSLOTT, n. 5. Befäst slott, uppförd på ett berg.

BERGSLUTTNING, f. 2. Slutande del af ett berg.

BERGSLÄTT, f. 5. Större eller mindre slätt ofvanpå ett berg eller en bergssträcka, eller der skilda bergssträckor närma sig hvarandra. Kallas äfv. Bergsplatå.

BERGSMAN, m. 5. pl. — *män*. Person af allmogen, som är ägare af ett bergsmanshemman. — *Syn.* Se *Bergsidkare*.

BERGSMANNAHANDTERING, f. 2. Se *Bergsbruk*.

BERGSMANSHEMMAN, n. 5. (kameral.) Benämning på de hemman i jernbergs slag, hvilkas innehafvare äro förbundne att idka grufvetrytning och tackjernsbläsning, hvaremot de på vissa orter äro befriade från knektheåll.

BERGSMEKANIKUS, m. 5. pl. — *niker*. Tjensteman vid bergsstaten, hvilken åligger att biträda vid uppbyggandet eller underhållandet af till bergshandteringen hörande mekaniska verk.

BERGSMÅL, n. 5. (jur.) Mål, som angår bergsbruk.

BERGSNEJD, f. 5. Nejd, mindre bygd, uppfyllt af berg eller belägen invid eller på någon bergssträckning.

BERGSNYLTRA, f. 1. Taggfenig benfisk, omkring 5 tum lång, med varierande färg, än gråbrun eller grönaktig, med bruna tvärstrimmor, än rödbrun utan fläckar; liknar rudan och har ett välsmakande kött. *Labrus rupestris*.

BERGSNAMDEMAN, m. 2. pl. — *män*. Bisittare i bergstingsrätt.

BERGSORDNING, f. 2. Lag, som stadgar bergsbrukets juridiska förhållanden.

BERGSPASS, n. 5. Mycket trång öppning i en bergskedja, der väg går fram ifrån ena sidan till den andra.

BERGSPETS, m. 2. Öfversta delen af ett berg, när den har spetsig form. — *Syn.* Bergstopp.

BERGSPREDIKAN, f. sing. indef. 1) Se *Bergspredikning*. — 2) *Christi b.*, det tal vår Frälsare från ett berg höll till folket, och hvilket omtalas i evangelium.

BERGSPREDIKNING, f. 2. 1) Gudstjenst, som hålles enkom för bergsfolk, på ställen, hvilka äro långt aflägsna från kyrka. — 2) (kyrkoh.) Religiöst tal, hållet på berg, i skog och mark. — *Syn.* Bergspredikan.

BERGSPRODUKT, bärrensprodukt, m. 5. Produkt af bergsbruk.

BERGSPRÄNGARE, m. 5. En, som genom borrnig och laddning med krut i borrhålen spränger stycken ifrån ett berg eller sönderspränger det helt och hållet. — *Syn.* Stensprängare.

BERGSPRÄNGNING, f. 2. En bergsprängares arbete, konst eller yrke.

BERGSPREFVA, f. 1. Mindre bergsklyfta. — *Syn.* Se *Bergsklyfta*.

BERGSREMNA, f. 1. Remna i ett berg. — *Syn.* Se *Bergsklyfta*.

BERGSRYGG, m. 2. 1) Öfversta sträckningen af en längre bergmassa. — 2) Se *Bergskedja*.

BERGSRÅ, n. 4. Rå, som förmenas uppehålla sig i berg och bergstrakter.

BERGSRÅD, n. 5. 1) Bisittare i Bergskollegium, af högre värdighet än assessor. — 2) Hederstitel, som af regeringen tilldelas.

BERGSRÅDINNA, f. 1. Fru åt eller enka efter ett bergsråd.

BERGSRÄTT, m. 5. Benämning på åtskilliga sammanträden inom Sals bergslag, för afgörande af ekonomiska och beskattningsfrågor samt tillsättande af tjenster o. d., dels under landshöfdingens, dels under bergmästarens ordförande, och med ledamöter, dels af bergslaget, dels af stadens magistrat eller borgerskap. — Bör ej förblandas med Bergstingsrätt.

BERGSRÖRELSE, f. 5. Bergsbruk i större skala. — *Syn.* Se *Bergsbruk*.

BERGSSKOLA, f. 1. Läroanstalt, der undervisning gifves så väl i det teoretiska som praktiska af bergväsendet.

BERGSSKREFVA, f. 1. Fördjupning, urhållning i ett berg, öppen upptill, och derigenom skiljande sig ifrån Bergshåla, som upptill är täckt, men öppen på någon af sidorna. — *Syn.* Se *Bergsklyfta*.

BERGSSKYGD, f. 5. (bibl.) Skuggan af ett berg.

BERGSSTAD, m. 5. pl. — *städer*. 1) Stad, belägen på ett berg, i en bergstrakt eller i närheten af stora bergverk. — 2) (specielt för Sverige) Stad i bergslag, med vissa privilegier i och för bergshandteringen.

BERGSSTAT, m. 5. Samteliga bergstjenstemännen, antingen i hela riket, eller i en bergslag.

BERGSTRÄCKA, f. 1. Sträcka af sammanhängande berg. — *Syn.* Se *Bergskedja*.